

Bilag til beretn. o. lovf. om arbejdsmiljø.

4. Hvordan vil arbejdsmiljøskaderne udvikle sig?

Selvom arbejdsulykkerne igennem 60erne steg, er der dog en del — bl. a. arbejdsmiljøundersøgelser i ind- og udland — der tyder på, at forholdet mellem de egentlige ulykker og udstødningen, herunder de arbejdsbetingede lidelser, vil forrykkes. PP II giver et groft billede af arbejdsmiljøet i den kommende 15-års periode, og der findes heri en del iagttagelser, der peger mod tiltagende nedslidning og udstødning fra arbejdsmarkedet. Der forudsiges ifølge PP II samtidig 120.000 flere førtids- og invalidepensionister i 1987. I dag findes der godt 160.000, og mere end halvdelen af en årgang 67-årige modtager pension før overgangen til folkepension.

5. Konklusion.

Foranstående skøn understreger — som flere gange tidligere fremhævet af arbejdsmiljøgruppen — at oplysninger om arbejdsmiljøet er meget sparsomme. Der er et stort behov for statistik og forskning på området.

Uanset dette forhold anskueliggøres alligevel, at der er tale om store samfundsmæs-

sige omkostninger som følge af et dårligt arbejdsmiljø.

Et samlet produktionstab på mindst 6-7 mia kr. forekommer sandsynligt ud fra den nuværende viden om 1972. I 1974-priser svarer det til knap 8-9 mia kr.

Hertil kommer så de samfundsmæssige omkostninger, der er forbundet med, at ressourcer bindes i form af behandlings-, revaliderings- og administrationsindsats i arbejdsmarkeds-, social- og sundhedssektoren. Et groft skøn siger, at det drejer sig om 2 til 3 mia kr. i 1972 — mindst.

Foruden produktionstabene og ressourcebindingerne opstår der som nævnt også andre velfærdstab i form af individuelle og sociale problemer, som f. eks. lidelser og manglende tryk eller arbejdsglæde. Disse problemer, som det er vanskeligt at gøre op i kroner og øre, giver arbejdsmiljøundersøgelsen et indtryk af.

Overfor disse omkostninger må det konstateres, at en forebyggende indsats med meget stor sandsynlighed vil kunne „betale sig“. En forøget og/eller ændret indsats skal ikke have megen effekt på de store samfundsmæssige omkostninger, før den — økonomisk set — vil vise sig rentabel.

Tabel 1

Produktionstab ved ulykkestilfælde i 1972 efter skadens varighed

	Antal skader	Tabte dagpenge-dage	Tabte produktions-år	Produktionstab mill. kr.
Midlertidigt fravær	67.700	2.594.900	~ 7.643	306
Invaliditet med kapitalerstatning	3.267		6.669	237
renteerstatning	137		1.662	59
Dødsfald	223		4.237	150
Varigt fravær i alt	3.627		12.568	446
Registrerede ulykkesskader i alt			~20.211	752
Mindre ulykker	2 mill.	1.000.000	2950	135